

TARİKAT PİRLERİ ve TARİKATLERİ: RİFÂİLİK VEYA RİFÂİYYE (2)

(...dünden devam)

Rifâî tarikatı mensuplarının, diri diri yılan yemek, ateş dolu tandırların içine inmek, fırınlara girmek, ekmek pişmekte olan fırının bir kenarında yatıp uyumak, aslanlara, yırtıcı hayvanlara binmek gibi olağan dışı şeyler yaptıkları söylenir. Ancak kendisinin bu tür şeylerden uzak olduğu, gayri ihtiyârî kendisinden bazı kerametler zuhur etmiş olsa da gösterişe kaçan davranışlardan uzak kaldığı anlaşılmaktadır. “Allah’a götüren yollara girdim, hepsini denedim. iftikar (fakirlik), züll (eziklik) ve inkisâr (Allah sevgisi ve O’nun rızâsından uzak düşme endişesi) dan daha kestirme bir yol görmedim.” demiş, “Buna nasıl ulaşılır?” sorusunu şöyle yanıtlamıştır: “Allah’ın emirlerine saygılı olursun, Allah’ın yaratıklarına acırsın; Efendin Resulullah’ın sünnetine uyersin!”

Rifâî ve kerâmetleri hakkında bağımsız eserler yazılmıştır. İbn Kadı Şuhbe, Ahmed Rifâî’nin müritlerinin birçok şeytânî ma’rifetler yaptıklarını, özellikle Moğolların Irak’ı işgalinden itibaren de tandırlara girmek, yırtıcı hayvanların sırtına binmek, yılanlarla oynamak gibi yeni yeni şeylerin tarîkata girdiğini; ancak Rifâî’nin kendisinin böyle şeylerle ilgisi bulunmadığını belirtir.

Rifâî, alçakgönüllü, temiz kalbli, dünyâdan el çekmiş, mal para yığmaz bir zat idi. Müritlerinden biri, birkaç kez rüyâsında onu, (cennette) Mak’ad-i Sıdk (Doğruluk Koltuğu’n) da oturur vaziyette görmüş, fakat bunu Şeyhe söylememişti. Bu mürit bir gün Şeyhin yanına girdiğinde ısırgan dilli karısının, tandırda ateş karıştırmaya özgü sisli sopa ile şeyhin omzuna omzuna vurduğunu, Şeyhin elbisesinin islendiğini görmüş. Hiçbir şey söylemeden dışarı çıkmış, cemâate:

-- Arkadaşlar, demiş, şu kadın Şeyh’e neler yapıyor, siz hiç sesinizi çıkarmıyorsunuz?! demiş.

- Onun mehri beş yüz dînardır, Şeyh ise yoksul (bu parayı ödeyecek durumda değil), demişler.

Bu adam gitmiş, beş yüz dinar toplayıp Şeyh’e getirmiş. Şeyh:

- Bu ne? diye sormuş. Adam:

- Sana şu kötülükleri yapan şu ısırgan dilli kadının mehidir (bunu öde de ondan kurtul), demiş. Şeyh gülerek demiş ki:

- Eğer ben onun beni dövmesine ve diliyle incitmesine sabretmeseydim, sen benim Doğruluk Koltuğu'nda oturduğumu göremezdin!

Rifâ'î, Abdu'l-Kâdir-i Giylânî ile çağdaştır. İkisi arasında sıkı ilişkilerin olduğu hakkında rivâyetler varsa da her birinin, kendi bölgesinde bağımsız olarak faaliyetini sürdürdüğü rivâyeti, daha doğru görünmektedir.

(devamı yarın..)